

До Председателя на научно жури,
определено със Заповед № Р-109-293/11.07.2025
на Ректора на Медицински университет - Варна

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Невена Янкова Чакърлова, дм
Катедра по Ендокринология, МФ, МУ - София,
УСБАЛЕ „Акад.Ив.Пенчев“ ЕАД, Втора клиника по диabetология

относно дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“
в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление
7.1 Медицина, докторска програма Педиатрия

на д-р Калоян Цветанов Цочев,
докторант към Катедра Педиатрия, Факултет по Медицина, МУ-Варна,
на тема : *„Оценка на метаболитния риск във връзка с висцералната мастна маса и
физическата активност при пациенти със захарен диабет тип 1 с голяма давност“*,
с научен ръководител: проф. д-р Виолета Йотова, д.м., д.н.

Със заповед № Р-109-293/11.07.2025 на Ректора на МУ Варна съм назначена за външен член
на научното жури и с решение на неговото първо заседание – Протокол №1/22.07.25, съм
определена да изготвя становище на горепосочения дисертационен труд.

Декларирам, че нямам конфликт на интереси и отговарям на изискването за вписване с
наукометрични показатели в НАЦИД.

Становището е изготвено на базата на представен пълен комплект документи, съгласно
изискванията на ЗРАСРБ и на правилника за развитие на академичния състав на МУ - Варна.

1. Актуалност на проблема

Намирам темата на дисертационния труд за изключително актуална и с научна и
практическа стойност. Епидемията от затлъстяване, свързана със съвременния начин на
живот, засяга и променя клиничните характеристики, а вероятно и прогнозата на
пациентите със захарен диабет тип 1, което изисква съответна промяна и адаптиране на
диагностичния и терапевтичен подход във всички възрастови групи.

В национален мащаб данните за оценка на затлъстяването и метаболитните характеристики
в популацията пациенти със захарен диабет тип 1 са оскъдни и резултатите от настоящия
дисертационен труд представляват важен и необходим принос.

2. Структура на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд обхваща 188 стандартни машинописни страници, съдържа 32 фигури, 54 таблици, 4 приложения и е структуриран както следва: Въведение - 2 стр., Литературен обзор - 36 стр., Предпоставки - 1 стр., Цел и задачи - 1 стр., Участници и методи - 15 стр., Резултати - 51 стр., Обсъждане и изводи - 36 стр., Приноси - 1 стр., Заключение - 1 стр., Научни съобщения и публикации - 2 стр., Приложения - 8 стр., Библиография - 23 стр. с 390 литературни източника, от които 9 на кирилица и 376 на латиница, 2 препратки към уебстраници и 3 препратки към национални документи.

2.1 Литературният обзор е добре структуриран и обхваща всички аспекти на дисертационния труд. Разгледана е ролята на мастната тъкан, различите методи за оценката ѝ и някои от основните ѝ хормони, представена е ролята на физическата активност и социалните фактори при захарен диабет тип 1. Намирам за особено важен и очертан в обзора въпросът за липсата на утвърден метод за оценка на сърдечно-съдовия риск при популацията със захарен диабет тип 1. Обзорът е базиран на много голям брой източници като значителна част публикациите – около 1/3, са от последните 5 години. Литературният обзор показва доброто познаване на научните трудове по темата и на българските колективи като представянето им в дисертационния труд е важно достойнство на работата и на дисертанта.

2.2 Целта и задачите са формулирани ясно като задачите отговарят на изпълнението на поставената цел.

2.3 Материал и методи - представени са изключително изчерпателно и съответстват на поставените задачи. Описанието на използваните методи и дизайна на проучването е детайлно и показва много доброто познаване от дисертанта на изискванията и стандартите за провеждане на научно изследване, много добрата теоретична и клинична подготовка на дисертанта, което гарантира прецизното изпълнение на изследването и достоверността на получените резултати. Съществено предимство на изследването е директната оценка на висцералната мастна маса с DXA и на епикардната с СТ.

2.4 Резултатите са представени подробно като описанието е структурирано и ясно. Таблиците и фигурите са добре оформени.

Важни в теоретичен и практически план са получените резултати по отношение на

- връзката на инсулиновата доза с епикардната и висцералната мастна маса, оценена по различни методи, и заличаването на тази връзка при анализ на дозата спрямо телесното тегло.
- зависимостта на епикардната и висцералната мастна маса от общата инсулинова доза и липсата на зависимост от давността на диабета и гликемичния контрол
- липсата на връзка на гликемичния контрол и давността на диабета с различните показатели за висцерална мастна маса

С голяма практическа стойност е очертаването на отношението Tg/HDL и индексите LAPi и VAI като надеждни и лесно достъпни в практиката показатели за индиректна оценка на инсулинова резистентност, висцерално затлъстяване и кардиометаболически риск. Също с

важно практическо значение е резултатът за понижената физическа активност при пациентите със захарен диабет тип 1.

Резултатите по отношение нивата на SHBG, лептин, адипонектин и иризин, и връзката им със затлъстяването са с потвърдителен характер. Резултатите по отношение на IL-6 и TNF представляват научен интерес и са с приносен характер.

2.5 Обсъждане и изводи

Обсъжданото е добре структурирано и следва въведената в предходните раздели последователност на разглеждане на отделните показатели. Получените резултати са анализирани и интерпретирани коректно. Изводите са формулирани ясно и умерено и изхождат от получените резултати.

2.6 Приноси

Приносите са разделени на такива с оригинален и потвърдителен характер като са формулирани ясно и коректно.

3. Публикации по дисертационния труд

Във връзка с дисертационния труд дисертантът е реализирал 2 публикации в български научни списания. Д-р Цочев е първи автор на публикациите, което е доказателство за водещата му роля в проведените изследвания и реализираните публикации. Фрагменти от дисертационния труд са представени на 4 международни научни форуми, като д-р Цочев е водещ автор и на четирите участия.

По темата на дисертационния труд д-р Цочев е участвал в 2 научни проекта – 1 финансиран от Фонд Научни Изследвания и 1, финансиран от Фонд Наука на МУ-Варна.

4. Лично участие на докторанта

От предоставената документация е ясно видно личното участие на дисертанта в проведеното изследване и дисеминиране на резултатите.

5. Автореферат. Авторефератът към дисертационния труд отразява основните резултати и отговаря на всички изисквания от ППЗРАСП за изготвянето му.

6. Коментари и препоръки

Нямам критични коментари по представения дисертационен труд.

Като препоръки към настоящото изследване бих предложила:

- Като допълнителен анализ може да се направи оценка на наличието на метаболитен синдром в двете групи, съгласно действащите критерии, както и да се анализира връзката на метаболитния синдром и отделните му компоненти с обема на висцералната и епикардната мастна тъкан и индиректните лабораторни показатели за оценка на висцералната мастна маса

- В резултати – представяне на средните стойности и междугрупово сравнение на всички изследвани показатели – висцерална мастна маса, индекси за инсулинова резистентност, цитокини и т.н

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение считам, че представеният дисертационен труд е актуален, дизайнът на проучването и използваните методи са адекватни и издържани, получените резултати са интерпретирани и обобщени достоверно. Дисертационният труд показва възможността на дисертанта за провеждане на самостоятелно научно изследване, отговарящо на най-високи стандарти.

Дисертационният труд отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински Университет - Варна

На базата на всичко изложено декларирам своето положително становище и препоръка към останалите членове на научното жури за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на д-р Калоян Цветанов Цочев.

10.08.2025
София

С уважение
доц. д-р Невена Чакърова, дм

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679